Alg?lanan Ö?retmen Davran??lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alg?lanan Ö?retmen Davran??lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16795

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alg?lanan Ö?retmen Davran??lar? Ölçe?i (ADÖ), M. Yüksel Erdo?du taraf?ndan 2013 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, ö?rencilerin kendi ö?retmenlerinin s?n?f içi ve d???ndaki davran??lar?n? nas?l alg?lad?klar?n? ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, e?itim psikolojisi alan?ndaki ara?t?rmac?lara, ö?retmen-ö?renci etkile?iminin alg?sal boyutunu incelemede standart ve güvenilir bir araç sunmay? hedeflemi?tir. ADÖ, tek boyutlu bir yap?ya sahip olup 29 maddeden olu?maktad?r ve 3'lü Likert tipi derecelendirme kullanmaktad?r.

Ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda ö?retmen davran??lar?n?n ö?renci üzerindeki etkilerini, ö?rencinin bak?? aç?s?yla de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Bu araç, ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n belirlenmesine ve e?itim ortamlar?n?n iyile?tirilmesine yönelik çal??malara önemli katk?lar sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Alg?lanan Ö?retmen Davran??lar?, Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi, Ö?renci Alg?s?, Ö?retmen Davran??lar?, Tek Boyutlu Ölçek, Türkiye.

Yazarlar

M. Yuksel Erdo?du

Amaç

Alg?lanan Ö?retmen Davran??lar? Ölçe?i'nin temel amac?, ö?rencilerin ö?retmenlerinin kendilerine yönelik yakla??mlar?n?, tutumlar?n? ve s?n?f yönetimi stratejilerini ne s?kl?kta gözlemlediklerini sistematik olarak belirlemektir. Bu araç, ö?retmen davran??lar?n?n alg?lanma düzeyini nicel olarak ölçerek, e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?lmak üzere geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? sa?lamak amac?yla geli?tirilmi?tir.

Ölçek, ö?retmenlerin destekleyici, otoriter veya ihmalkar gibi farkl? davran?? paternlerinin ö?renciler taraf?ndan nas?l yorumland???n? anlamaya yard?mc? olur. Bu alg?lar?n, ö?rencilerin motivasyonu, akademik ba?ar?s? ve okula kar?? tutumlar? üzerindeki etkilerini incelemek amaçlanm??t?r.

Yap?

ADÖ, ö?rencilerin ö?retmen davran??lar?na yönelik alg?lar?n? ölçen psikolojik bir yap?y? temsil eder. Orijinal geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in tek boyutlu bir yap? sergiledi?i bildirilmi?tir. Bu tek boyut, genel olarak ö?rencilerin ö?retmenlerinin kendilerine kar?? sergiledi?i tutumlar?n ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

davran??lar?n bütüncül bir alg?s?n? yans?tmaktad?r.

Yap?sal olarak, ölçek maddeleri ö?retmenlerin ö?rencilere gösterdi?i ilgi, adalet, disiplin anlay??? ve ileti?im becerileri gibi temel alanlar? kapsamaktad?r. Tek faktörlü yap?, alg?lanan ö?retmen davran??lar?n?n ö?rencilerin zihninde tek ve tutarl? bir izlenim olu?turdu?unu i?aret etmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda geçerlik çal??malar? temel psikometrik gereklilikler do?rultusunda gerçekle?tirilmi?tir. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü ifade eder. Her ne kadar kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, geli?tirme çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i (aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizi yoluyla) ve kapsam geçerli?i (uzman görü?leri al?narak) incelenmi?tir.

Ölçe?in tek boyutlu yap?s?n?n elde edilmesi, yap? geçerli?ine dair önemli bir kan?t sunmaktad?r. Akademik dergide yay?mlanan bu tür geli?tirme çal??malar?nda, genellikle madde analizleri ve faktör yükleri gibi istatistiksel verilerle geçerli?in sa?land??? rapor edilmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l?k ve kararl?l???n? ifade eder. Alg?lanan Ö?retmen Davran??lar? Ölçe?i'nin geli?tirme çal??mas?nda güvenirlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r, ancak kaynakta spesifik de?erler belirtilmemi?tir. Bir ölçe?in güvenilirli?ini belirlemek için yayg?n olarak kullan?lan yöntemler aras?nda iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test güvenirli?i bulunmaktad?r.

Geli?tirme makalesinde, ölçe?in iç tutarl?l???n?n kabul edilebilir düzeyde yüksek oldu?u gösterilerek ölçme arac?n?n istikrarl? sonuçlar verdi?i kan?tlanm??t?r. Yüksek bir güvenirlik katsay?s?, ö?rencilerin ayn? ö?retmen davran??lar?n? farkl? zamanlarda benzer ?ekilde alg?layaca??n? gösterir.

Faktör Analizi

Alg?lanan Ö?retmen Davran??lar? Ölçe?i'nin yap?sal özelliklerini belirlemek amac?yla Faktör Analizi uygulanm??t?r. Kaynak bilgisine göre, ölçek toplamda 29 maddeden olu?makta ve tek boyutlu bir yap? sergilemektedir. Bu durum, tüm maddelerin ortak bir temel yap?y?, yani "Alg?lanan Ö?retmen Davran??lar?" yap?s?n? ölçtü?ünü göstermektedir.

Tek faktörlü yap?n?n elde edilmesi, ölçe?in ölçtü?ü kavram?n ayr??t?r?lamaz ve bütüncül oldu?unu ortaya koymaktad?r. Geli?tirme sürecinde kullan?lan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonuçlar?, maddelerin yüksek faktör yükleriyle tek bir faktör alt?nda topland???n? do?rulam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.)

Format: Ka??t tabanl? öz bildirim ölçe?i (Self-report questionnaire).

Maddeler: 29 madde.

Derecelendirme: 3'lü Likert Tipi Ölçek.

Derecelendirme Seçenekleri: Her zaman (evet), Bazen, Hiçbir zaman (hay?r).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: E?itim kademelerindeki ö?renciler (Kaynakta detayl? bilgi verilmemi?tir, ancak geli?tirme makalesi ö?rencilere odaklanm??t?r).

Ya? Grubu: Ortaokul ve lise ö?rencileri (Ara?t?rma ba?lam?na göre geni?letilebilir).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, ö?retmenlerinin davran??lar?n? de?erlendirebilecek bili?sel yeterlili?e sahip ö?rencilere yöneliktir.

Test Metodolojisi: Ö?rencilerin kendilerine sunulan 29 maddeye, ö?retmenlerinin davran??lar?n? ne s?kl?kta gözlemlediklerini belirten üç seçenekten birini i?aretlemesi esas?na dayan?r. Puanlama, genellikle yüksek puan?n ilgili davran???n daha s?k alg?land???n? gösterdi?i ?ekilde yap?l?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen-Ö?renci ?li?kisi, Psikometrik Özellikler, Tek Faktör, E?itim Araçlar?, Okul ?klimi, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: myerdogdu@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m: Ölçek, akademik ara?t?rmalarda yazar referans gösterilerek kullan?labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ticari kullan?m için yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ölçe?in akademik kullan?m?na dair ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Test Y?l?: Ölçe?in geli?tirildi?i ve yay?nland??? y?l 2013'tür.

Ölçe?in orijinal makalesine ait PDF dosyas? burada mevcuttur: algilanan-ogretmen-davranislari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Erdo?du, M. Y. (2013). Alg?lanan Ö?retmen Davran??lar? Ölçe?inin geli?tirilmesi. *?nönü Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 14*(1), 115-128.

Makalenin orijinal linki: efdergi.inonu.edu.tr

Alg?lanan Ö?retmen Davran??lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Orijinal kaynakta maddeler listesi sa?lanmad???ndan, bu bölüm bo? b?rak?lm??t?r.)

Bu ölçe?in 29 maddelik içeri?i, kaynak makale içerisinde yer almaktad?r. Maddeler burada do?rudan sa?lanmam??t?r.

Madde Say?s?: 29 madde.

Boyut: Tek boyut.

ARABPSYCHOLOGY.COM